

Mă numesc Cătălin Nedelcea și sunt candidat pentru o poziție în Comitetul Director, specializarea Psihoterapie. Sunt psiholog, doctor în psihologie din 2007, din același an fiind atestat ca psiholog principal, specializarea Psihoterapie, de către CPR. Am o formare de tip integrativ în psihoterapie, având o bază umanist-experiențială și aproximativ 20 de ani de experiență ca psihoterapeut și ulterior ca formator. Am de asemenea o experiență de peste 10 ani în domeniul organizațional, furnizând training, consultanță și servicii de evaluare de personal pentru companii. Sunt profesor la facultatea de psihologie de la Universitatea din București, unde coordonez activitatea programului de master în Psihotraumatologie și Asistare Psihologică..

Prin această candidatură urmăresc două categorii de planuri sau intenții, ambele referitoare la viitorul profesiei și colegiul psihologilor.

În primul rând este vorba despre schimbările cu caracter general pe care vrem să le promovăm în profesie, care sunt destul de bine rezumate în cele 10 puncte ale manifestului Universitaria, asumat încă de anul trecut:

1. Alinierea formării complementare în psihologie la practica internațională, pentru a crește mobilitatea pe piața muncii a psihologilor români cu drept de liberă practică.
2. Reducerea numărului de specialități cu drept de liberă practică, România fiind țara cu cele mai multe specialități din cadrul Uniunii Europene.
3. Eliminarea restricțiilor artificiale impuse în exercitarea dreptului de liberă practică cum ar fi cele aplicate în prezent psihologilor clinicieni.
4. Implementarea unor mecanisme funcționale de auditare a calității programelor de formare complementară și continuă.
5. Simplificarea procedurilor de atestare și reducerea birocrăției din cadrul Colegiului Psihologilor din România.
6. Reducerea poverii financiare puse de către Colegiul Psihologilor din România asupra psihologilor cu drept de liberă practică.
7. Eliminarea conflictelor de interese și diminuarea riscului de corupție și de abuz de putere din partea forurilor de conducere ale Colegiului Psihologilor din România.
8. Încurajarea democrației participative în alegerea și monitorizarea forurilor de conducere din CPR prin măsuri cum ar fi creșterea nivelului de reprezentativitate al psihologilor în Convenția Națională a CPR.
9. Promovarea modelului de scientist-practitioner ca model de aspirație în practica psihologică din România.
10. Îmbunătățirea colaborării cu alte foruri profesionale sau instituționale în vederea armonizării legislative și a promovării eficiente a unei agendei legislative favorabile intereselor legitime ale psihologilor cu drept de liberă practică.

În cel de-al doilea rând, este vorba despre intențiile mele personale în cadrul Comisiei de Psihologie Clinică și Psihoterapie, care particularizează și contextualizează aceste direcții generale. Rezum aceste intenții în următoarele paragrafe, structurate în următoarele 6 puncte.

1. Creșterea nivelului minimal acceptabil al practicii psihologilor din domeniul clinic

Calitatea practicii psihologilor din România lasă de multe ori de dorit. Ridicarea nivelului minim acceptabil al practicii psihologilor reprezintă o prioritate absolută a colegiului pentru următorii ani. Consider că acest obiectiv poate fi atins prin intermediul inițiativelor descrise la următoarele trei puncte: creșterea nivelului de pregătire a psihologilor, creșterea calității formării psihologilor și setarea unor prețuri minime recomandate pentru serviciile psihologice.

2. Creșterea nivelului de pregătire a psihologilor

Suntem moștenitorii politicii foarte păguboase "Să ducem psihologia până în ultimul cătun", promovată intens de fosta conducere a colegiului cu un scop cât se poate de meschin, acela de a-și crea piață pentru serviciile private de formare pentru psihologi. Una dintre consecințele acestei politici a fost scăderea alarmantă a nivelului de pregătire a psihologilor. Mulți psihologi din

România sunt foarte slab pregătiți iar colegiul nu s-a uitat niciodată la acest aspect, limitându-se la unele formale. Realitatea este că există diferențe majore de pregătire între absolvenții proveniți de la universități diferite iar acest lucru nu are absolut nicio relevanță pentru atestarea profesională. Este critic ca în viitor să asigurăm un nivel minimal de pregătire a psihologilor care intră în profesie. La acest moment văd posibile două scenarii pentru aceasta: fie introducerea unui examen național (după modelul examenului de rezidențiat dat de medici), fie standardizarea examenului de licență în psihologie la nivel național. Ambele scenarii implică o colaborare mult mai strânsă decât până acum cu Ministerul Educației.

3. Creșterea calității formării psihologilor

Evident că nu putem avea psihologi mai bine pregătiți dacă nu avem și o școală bună. Pe parcursul ultimilor patru ani, formarea psihologilor și în special calitatea acesteia a devenit un concept destul de volatil, datorită proliferării programelor de formare complementară private, care dau absolvenților aceleași posibilități de atestare profesională ca și absolvirea unui master. În multe dintre aceste programe, pe care le putem regăsi la scară mai mare sau mai mică prin toată țara, în realitate nu prea s-a făcut școală. În acest sens cred că este necesară în primul rând revizuirea conceptului de formare a psihologilor, în special cel de formare complementară, care nu există din perspectiva Ministerului Educației sau a legislației românești / europene în educație. De asemenea, aș miza pe încurajarea parteneriatelor în formarea psihologilor, în special parteneriate de tip public (universitate) - privat (asociație profesională), care pot prezenta numeroase avantaje, cum ar fi costurile mai reduse pentru studenți și o eficiență sporită (îmbinarea științei cu expertiza practică). Nici la nivelul studiilor de licență sau master în psihologie nu stăm neapărat mult mai bine, între absolvenții de la diferite universități sau programe de master putând exista diferențe mari de pregătire. Examenul național la intrarea în profesie sau standardizarea licenței la nivel național, despre care vorbeam la punctul anterior, ar putea soluționa această problemă.

4. Setarea de prețuri minimale recomandate pentru serviciile psihologice

Calitatea scăzută a serviciilor este în multe cazuri relaționată cu suma încasată de psihologi pentru serviciile prestate. Suficient de des, întâlnim psihologi care prestează servicii contra unor onorarii ridicole, ceea ce nu poate decât dăuna calității acestora și de multe ori ridică probleme etice sau chiar legale (de exemplu, utilizarea de instrumente de evaluare invalide sau piratate). Setarea unor prețuri minimale recomandate va responsabiliza psihologii și va contribui la creșterea calității serviciilor sau a prestigiului profesiei la nivelul societății, motive pentru care consider această măsură ca fiind importantă pentru viitoarea conducere a colegiului. Cazurile sociale ar putea face excepție de la această regulă, în cadrul unei proceduri specifice.

5. Dezvoltarea de repere de bune practică în psihologia clinică și psihoterapie

Consider că acesta ar trebui să fie unul dintre rolurile cele mai importante ale colegiului, în sensul de a furniza comunității profesionale un set de repere care definesc ce înseamnă o practică corectă în fiecare domeniu aplicativ al psihologiei. Din păcate, acest rol a lipsit cu desăvârșire în anii trecuți și ca atare trebuie să devină o prioritate pentru noua conducere. În realitate, practica psihologilor din România este foarte diversă și de multe ori lasă major de dorit. Destul de frecvent, psihologii care activează în domeniul clinic nu au un limbaj comun, putând să definească prin aceiași termeni (de exemplu evaluare psihologică) realități acționale foarte diferite. Cea mai eficientă acțiune pentru creșterea calității practicii este oferirea unor modele despre ce înseamnă o practică corectă. Consider că este critic ca practica viitoare a psihologilor clinicieni și a psihoterapeuților să urmeze reperele modelului scientist-practitioner și să fie serios ancorată în principiile etice ale profesiei de psiholog.

6. O mai bună integrare a specializărilor și competențelor din domeniul clinic

În modelul curent de operare al colegiului, cele 3 specializări gestionate de această comisie (psihologie clinică, consiliere psihologică și psihoterapie) sunt separate fără o bază rațională, făcându-se abstracție de trunchiul comun foarte consistent de cunoștințe existent între ele. În țări cu o psihologie mai așezată (de exemplu SUA), competența de consiliere sau psihoterapie este văzută ca parte integrantă din competența generală clinică, la fel cum este și competența de

evaluare psihologică clinică. Este dificil să ne imaginăm activitatea unui consilier sau psihoterapeut care nu are cunoștințe generale despre psihopatologie, tulburările psihice sau ce înseamnă și cum se folosește un interviu clinic standardizat. La fel de impropriu este tentativa de a imagina activitatea unui psiholog clinician care este incapabil să ofere un minim de consiliere pacientului pe care îl evaluează. În realitate, între aceste trei specializări, dincolo de trunchiul comun de cunoștințe, există o unitate. Această separare în 3 specializări clinice reprezintă unul dintre motivele cărui se datorează multitudinea de specializări atestate de colegiu. Astfel, unul dintre obiectivele pe care mi le propun în cazul în care voi fi ales, este să realizăm o mai bună integrare a specializărilor și competențelor din domeniul clinic. Ce ar putea înseamna aceasta? De la revizuirea specializărilor în sine pe o bază de competențe și cunoștințe și până la revizuirea procesului de atestare și a reglementărilor specifice, cu tot ce înseamnă acestea.